

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 7. kesäkuuta 2023
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2022/0066(COD)

9305/23
ADD 2

JAI 630
FREMP 147
COHOM 111
COPEN 158
EDUC 164
MIGR 168
SOC 321
ANTIDISCRIM 49
GENDER 51
JEUN 89
CODEC 886

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumisesta – Yleisnäkemys – Lausuma

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä Puolan esittämä lausuma.

Puola kunnioittaa täysimääräisesti naisten ja miesten oikeutta yhdenvertaiseen kohteluun ja pyrkii jatkuvasti poistamaan kaikenlaisen naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhrien suojelun vahvistamiseksi. Samanaikaisesti Puola ei kannata yleisnäkemyksen hyväksymistä koko ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumisesta nykyisessä sanamuodossa ja menettelyssä.

Ottaen huomioon neuvoston oikeudellisen yksikön lausunnon Puolan hallitus katsoo, että asianmukainen menettely edellä mainitun direktiiviehdotuksen hyväksymiseksi olisi aluksi neuvoston päätöksen hyväksyminen eurorikosten luettelon laajentamisesta SEUT 83 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti. Ehdotettu yhdenmukaistaminen koskee rikoksia, joita on vaikea luokitella tähän ryhmään. Kaikkien ehdotuksessa mainittujen rikosten ei voida katsoa selkeästi kuuluvan käsitteen ”naisten ja lasten seksuaalinen hyväksikäyttö” tai ”tietokonerikollisuus” piiriin.

Lisäksi on syytä muistaa, että ehdotuksessa neuvoston päätökseksi COM(2021) 777 esitetty yritys laajentaa SEUT 83 artiklan 1 kohdan mukainen rikosten luettelo kattamaan uusi vihapuherikos ei ollut onnistunut. Euroopan unionin lainsäädännössä ei käytetä viharikosten käsitettä, ja ehdotettua 10 artiklaa voidaan pitää perussopimuksen yksimielisyysmenettelyn kiertämisenä, ja se vahvistaa huomautukset direktiiviehdotuksen virheellisestä oikeusperustasta.

Samalla on huomattava, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa ja 3 artiklan 3 kohdassa, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 10 artiklassa ja EU:n perusoikeuskirjan 23 artiklassa viitataan nimenomaisesti naisten ja miesten tasa-arvoon eikä niissä käytetä englanninkielistä termiä ”gender” vaan ”sex”. Käsitettä ”sukupuoli” (”gender”) ei ole määritelty EU:n perussopimuksissa, joten se on epämääräinen ja moniselitteisesti käsitetty jäsenvaltioissa. Sen vuoksi Puola varaa itselleen oikeuden tulkita ehdotuksen tekstissä käytettyä termiä ”sukupuoli” (”gender”) siten, että se on sama kuin yksiselitteinen ja vakiintunut Euroopan unionin lainsäädännössä käytetty termi ”sukupuoli” (”sex”).

Puolan mielestä tämä aloite on jälleen yksi esimerkki yrityksestä rikkoa yksimielisyysääntöä, ja sillä pyritään laajentamaan EU:n toimivaltaa muuttamatta Euroopan unionin perussopimuksia. Puola torjuu yksiselitteisesti tämäntyyppisen käytännön. Näin ollen Puola pyrkii poistamaan direktiivistä johtuvat velvoitteet, jos direktiivi hyväksytään, asianmukaisilla kansallisilla mekanismeilla, jotka edellyttävät neuvoston ja parlamentin Euroopan unionin perussopimuksista tekemän tulkinnan perustuslainmukaisuuden tutkimista siltä osin kuin Puolalta viedään mahdollisuus olla antamatta hyväksyntäänsä SEUT 83 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan yksimielisyysäännön mukaisesti. Puolan mielestä kyseessä on näin ollen Euroopan unionin toimielinten ultra vires -toimi, joka ei voi sitoa jäsenvaltioita.